

A large, stylized green leaf graphic composed of several overlapping, curved lines, positioned on the left side of the slide.

Jäteyhtiön mahdollisuus vauhdittaa biojätteiden lajittelua ja biokaasun käyttöä

Arto Ryhänen
toimitusjohtaja
Jätekuukko Oy

Jätekuukko

Jätekkukko

- perustettu v. 2001
- omistajina 15 kuntaa
- 215 000 asukasta
- 33 000 vapaa-ajan asuntoa
- 1,7 miljoonaa jäteastian tyhjennystä vuodessa
- henkilöstöä n. 40
- liikevaihto n. 23 milj.€
- palvelut katetaan jätemaksuilla, osinkoja ei jaeta

Biojätteen lajitteluun kannustavat toimet

Jätekkukko

Biojätteen lajittelun vaihtoehdot nyt

- Lajitteluvuvelvollisuus kaikilla vähintään 5 asunnon kiinteistöillä
- Biojätteen erilliskeräys
 - Jätekukko toimittaa bioastian (140-240 litraa) kotitalouksille **maksutta**
 - Vaihtoehtoina
 - Kiinteistön oma biojäteastia
 - Kimppa-astia yhdessä naapurien kanssa (2-10 kiinteistöä)
- Biojätteen kompostointi
 - Annamme kompostointineuvontaa, tarjoamme kompostorin rakennusohjeet ja myymme kompostoreja

Jätekukko

Kokeiltua: biopussijakelu

- Jätekukko jakoi biopusseja lajittelun tueksi useiden vuosien ajan
 - Alkuvaiheessa jaettu myös (keittiö)bioastiat kotiin
 - Ollut erinomaisena kannustimena ja tukitoimena monille uuden jätejakeen lajittelussa
- Biopussijakelu päättyi vuonna 2021
 - Biopussijakelu päätettiin lopettaa, sillä vain pieni määrä (alle 35%) kotitalouksista hyödynsi pusseja. Toisaalta biojätteen määrä sekajätteessä ei ole vähentynyt, ja jakelun postituskustannukset nousivat korkeiksi.
 - Jakelun viimeisimmässä vaiheessa teimme kokeilun K-ryhmän kanssa hevi-osaston pusseista
 - Monet kaupat jatkaneet jakelua itsenäisesti

Tulossa: Biokimppa-kampanja omakotitaloille

- Toteutetaan 11/2022 - 12/2023
- Suunnattu omakotitaloille yli 10 000 asukkaan taajamissa
 - Velvoite biojätteen lajitteluun tulossa syksyllä 2024
- Lähestytään asiakkaita alueittain kohdennetusti kirjeellä
 - Kirjeessä mukana valmis lomake, jolla voi kysyä naapurien kiinnostusta kimppaan

28.11.2022

Omakotiasujan biojäte haisee. Rahalta.

Kierrättäminen on vastuullista ja hyödyllistä yhteiskunnallisesti, mutta lisäksi se on järkijuttu omakotiasujalle – myös rahassa mitattuna. Kun lajittelet biojätteen, muovi-, kartonki- ja lasipakkaukset sekä metallin oikeisiin astioihin, saat pienemmän perusmaksun ja voit pidentää sekajäteastiasi tyhjennysväliä.

Laita hyvä jäte kiertämään kimpassa!

MIKSI KIMPASSA ON KIVEMPAA?

Biojätteen kerääminen omaan astiaansa vähentää sekajäteastian joutuvan jätteen määrää. Mutta vaikka biojätteenkin kerääminen on maksullista, **tuottaa sen kerääminen silti säästöjä**. Kaupunkialueella, missä omakotiasujien on helppoa järjestää yhteinen **BIOKIMPPA**, voivat kotitalouden vuosittaiset kustannukset pienentyä kymmenillä euroilla.

MITEN BIODIMPPA TOIMII JA MITÄ SE MAKSAA?

Alla on esimerkki viiden omakotitalon biodimppan toteutuksesta Kuopiossa, Siilinjärvellä ja Pieksämäellä vuonna 2023 (alv 24 %). Laskelmassa käytetyt hinnat perustuvat jätetaksaan, joka vahvistetaan 1.12.2022.

Biokimppa-astia sijoitetaan yhden kimppalatsin kiinteistölle

Jätehuollosta koituvat laskut valmiiksi eriteltyinä kunkin kotiin

Biojäteastian tyhjennysväli **2 VIIKKOA** ympäri vuoden (kun kimpassa on alle 10 kotitaloutta)

NOIN 26 Tyhjennystä vuodessa X **5,57 €** / Tyhjennys = **144,82 €** Vuosikustannus yhteensä

144,82 € / Vuosikustannus yhteensä / **5** Kotitaloutta = **28,96 €** Vuosikustannus per kotitalous

Jätehuollon perusmaksu (46,50 €) pienenee biojätteen lajittelevassa taloudessa **25,00 EUROON**

Lajittelun ansiosta sekajäteastian tyhjennysväliä voi pidentää, jolloin tyhjennyksistä koostuva maksu pienenee

BIOKIMPASSA SÄÄSTÄT SELVÄÄ RAHAA. Ja mitä suurempi kimppa, sitä suurempi säästö.

TIESITKÖ?

Suomessa ruokahävikki on myös valtava rahareikä.

Suomalaisten kotitalouksien ruokahävikki vuodessa on hirvittävät 120–160 miljoonaa kiloa. Jokainen suomalainen heittää siis yli puoli kiloa ruokaa roskiin joka viikko. Hukkaan heitettyjen luonnonvarojen ja energian lisäksi tämä tuntuu myös kuluttajan kukkarossa. **Ole siis tarkka, mitä heität pois.**

Tulossa: Biojätteen lajittelu – kampanja taloyhtiöille

- Toteutetaan 2023 – 2024
- Tavoitteena parantaa biojätteen lajitteluaktiivisuutta taloyhtiöissä
- Kohdennettu tiedotus suoraan taloyhtiöiden asukkaille
 - Taloyhtiöissä bioastiat ovat jo valmiina, ja siellä on valtava potentiaali olemassa
 - Pyritään aktivoimaan omasta jätekatoksesta löytyvän bioastian käyttöön

28.11.2022

Ole osa ratkaisua, älä ongelmaa.

Sekajätteen joukossa on liikaa biojätettä. Suomessa kaikkiaan 1/3 sekajäteastian päätyvästä jätteestä kuuluisi oikeasti biojäteastian. Tämä on iso ongelma.

Vuonna 2024 jätteenkeräysvelvoite kiristyy niin, että biojätteen lajittelu tulee pakolliseksi isoimmissa taajamissa kaikilla kiinteistöillä. Muutos on hyvä, ja siitä on hyötyä, jos jokaisen kotitalouden biojäte todella menee oikeaan astiaan. Osaatko sinä jo lajitella oikein?

Biojätteellä on oma astiansa monestakin syystä

BIOJÄTE SEKAJÄTTEESSÄ ON KUIN VETTÄ POLTTAISII. KIRJAIMELLISESTI.

Biojäte koostuu pääasiassa vedestä, joka heikentää huomattavasti energiantuotannossa poltettavan sekajätteen lämpöarvoa ja vaatii haihtuukseen tuki-polttoainetta. Näin ollen **osa kotimaisesta sekajätteestä tuotettavasta lämpöenergiasta haihtuu vesihöyrynä taivaan tuuliin.**

VÄÄRÄSSÄ JÄTEASTIASSA BIOJÄTE MENEÉ HUKKAAN

Energiahukka moninkertaistuu, kun sekajätteen joukossa poltettavaa biojätettä ei voida jalostaa lannoitteeksi sekä lämmitykseen ja liikennekäyttöön soveltuvaksi ympäristöystävälliseksi polttoaineeksi, biokaasuksi.

LAJITTELLA SAADAAN AIKAAN MYÖS SÄÄSTÖJÄ

Vaikka biojätteen kerääminen tuo pienen lisämaksun jätehuollon kustannuksiin, **säästää se yleensä myös asujalta pitkän pennin**, kun jätehuollon asunto-kohtainen perusmaksu pienenee ja sekajäteastian kokoa voidaan pienentää tai tyhjennysväliä harventaa.

Biojäte on puhdasta energiaa. Ja nyt, jos koskaan on aika panostaa kotimaiseen energiantuotantoon.

TIESITKÖ?
Kilolla biojätettä saat minuutin mittaisen lämpimän suihkun.

TIESITKÖ?
Biojäte jalostuu

TIESITKÖ?
Kilolla biojätettä lataa kännykkään virtaa 100 käyttötunnin edestä.

Jätekkko

Jätteen synnyn ehkäisy: Hävikkiviikko ja oppitunteja

- Hävikkiviikko
 - Oltu mukana vuodesta 2016
 - Sitä ennen Tähteitä nolla! ja Jäikö ruokaa! – kampanjat ala- ja yläkouluille
- Tarjoamme kouluille *Jätteen määrän vähentäjän oppitunteja*
 - Käsitellään myös hävikkiainetta
 - Tarjolla 4.-9. -luokkalaisille

Biokaasu käyttövoimana

Jäte kukko

Kestävästi biokaasulla

- Biokaasu käyttövoimana kuljetusurakoissa (4% etu kilpailutuksessa)
- Kuopion keskeisen alueen jäteautot (7 kpl, Urbaser)
- Siirtokuljetuskalusto (Urbaser)

11/28/2022

Jätekuukko

Etsimme uusia ratkaisuja

Jäte kukko

Jäteautoon tyhjennettävien kompostorien kokeilu

- Tehtiin yhteistyössä Biolanin kanssa 2019-2020
- Mukana oli 50 kotitaloutta Kuopiosta ja Siilinjärveltä
- Kompostoria ei otettu kokeilun jälkeen vielä laajemmin tyhjennyskäyttöön

Kompostoivan bioastian kokeilu

- Testiaika 5/2022 - 8/2023
- 20 testikompostoria toimitettu kohteisiin
- Testaajat voivat tyhjentää kompostorituotoksen omaan käyttöönsä tai tyhjennyttää astian jäteautoon
 - Testin aikana kerätään tiedot tehdyistä tyhjennystilauksista
- Toimivuutta seurataan mm. lyhyillä kyselyillä testiaikana. Kyselyitä lähetetään noin 2 kuukauden välein

YHTEENVETO

- Jäteyhtiöllä on erinomaiset mahdollisuudet vauhdittaa niin biojätteen lajittelua kuin biokaasun käyttöäkin. Biojätteen lajittelun osalta tietoa ja lajittelu-mahdollisuuksia on jo nyt hyvin ja suurin potentiaali löytyykin lajitteluasenteisiin vaikuttamisessa.

Kiitos!

Arto Ryhänen

toimitusjohtaja

p. 044 368 0150

arto.ryhanen@jatekukko.fi

Mukana
yhteisellä
polulla

**HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO**

VIKSU KUOPIO

Jäteukko

